

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 043 101/98-5014
Signatura: bd3cs102

Inspektorát č. 4
Okresní pracoviště Plzeň-jih

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola / školské zařízení:** Základní škola Kasejovice, okres Plzeň-jih
Kasejovice 318, 335 44
- IZO:** 102 564 281
- Ředitel školy / zařízení:** Mgr. Augustin Červený
- Zřizovatel:** Obec Kasejovice
- Příslušný školský úřad:** Školský úřad Plzeň-jih
- Termín inspekce:** 3. listopad 1998
- Inspektoři:** Mgr. Lenka Rusnoková, Mgr. Marcela Šimková, B. Trmotová, Mgr. Jan Havránek
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Podmínky a průběh vzdělávání
- Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:** Výroční zpráva školy za školní rok 1997/98, povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), vyhláška MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, dokumentace školní družiny dle vyhlášky MŠMT č. 87/1992 o školních družinách a školních klubech, vyhláška MŠMT č. 139/1997 o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, plán výchovného poradce pro školní rok 1998/99, řád školy, hospitační záznamy

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Výuka v základní škole probíhá ve třech budovách. V budově na náměstí z roku 1853 jsou čtyři třídy I. stupně a jedno samostatné oddělení školní družiny, sborovna, kabinet a sociální zařízení pro žáky a učitele.

V hlavním objektu z roku 1930 jsou zbývající třídy I. stupně, všechny třídy II. stupně, ředitelna, sborovna, odborné pracovny fyziky-chemie, kabinety, počítačová učebna a cvičná kuchyně. Ke škole patří rozsáhlá školní zahrada se skleníkem a školní hřiště. Tělocvična je nedaleko hlavní budovy. Školní dílny, kuchyně a jídelna jsou umístěny v prostorách mateřské školy.

Škola má ve vztahu k počtu žáků a k výchovně-vzdělávacímu programu odpovídající prostorové podmínky.

Třídy, kabinety, sborovny i ředitelna jsou zařízeny starším, dlouhodobě neinovovaným nábytkem.

Žákovská i učitelská knihovna je zřízena, fond publikací je postupně doplňován podle požadavků učitelů a finančních možností zřizovatele.

Fond učebnic je vzhledem k počtu žáků dostatečný. Používají se platné učebnice, které se podle potřeby doplňují.

Škola je vybavena výpočetní technikou v nezbytném rozsahu. Je zajištěna kvalifikovaná obsluha. V současné době přislíbil obecní úřad připojení školy na Internet.

Vybavení školy didaktickou technikou a potřebnými školními pomůckami je standardní.

Nákladnými rekonstrukcemi byly ve školních budovách uvedeny na standardní úroveň vodoinstalace, sanitární zařízení, elektroinstalace a zmodernizováno vytápění budov. Přestavby odčerpaly značnou část financí ze školního rozpočtu a škola nemá prostředky na nutnou obnovu vnitřního zařízení a školního nábytku, potřebných pomůcek a didaktických materiálů.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti lze v současné době hodnotit jako průměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Psychohygienické podmínky výuky jsou nepříznivě ovlivněny přesunem žáků a učitelů do tělocvičny, školních dílen a jídelny. Didaktické a psychohygienické zásady jsou v rámci daných podmínek školy respektovány.

Po skončení vyučování je umožněn dojíždějícím žákům pobyt v budově školy až do odjezdů autobusů. Pedagogický dozor nad žáky je zajištěn.

Rozvrh hodin je sestaven podle podmínek školy.

Třídy a prostory školy jsou vkusně vyzdobeny pracemi žáků, didaktickým materiálem a květinovou výzdobou.

Pitný režim bude zajištěn od poloviny listopadu podáváním čaje ze školní jídelny.

Psychohygienické podmínky jsou průměrné.

3. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Škola vyučuje v prvním až sedmém ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2. V osmém a devátém ročníku je vyučováno podle upravených učebních dokumentů č. j. 18 730/91-20.

Na I. stupni je pouze 40 % a na II. stupni základní školy 50 % vyučovacích hodin vyučováno odborně způsobilými pedagogy. Ve škole chybí učitel s odborností pro I. stupeň základní školy, anglický jazyk, zeměpis, fyziku, občanskou, rodinnou a hudební výchovu.

I. stupeň

Ve všech sledovaných hodinách byly jasně stanoveny výukové cíle odpovídající požadavkům učebních osnov.

Ve vyučování převládal konzervativní způsob práce. Převažovaly málo efektivní verbální metody a stereotypní formy práce bez patřičné motivace, aktivizace a diferenciacce žáků.

Málo podnětná výuka nedávala dostatečný prostor pro vyjadřování žáků a prožití pocitu úspěchu ze školní práce.

Metodicky správně byl procvičován a upevňován algoritmus písemného dělení jednociferným dělitelem. V hodině praktických činností byl dán prostor pro rozvoj pracovních dovedností a dětské tvořivosti.

Na pokyny vyučujících žáci reagovali odpovídajícím způsobem, chovali se slušně a ukázněně.

Laskavý přístup učitelek k žákům vytvářel ve třídách příznivou atmosféru.

Kvalita výuky na I. stupni základní školy je na běžné úrovni.

Český jazyk

Stanovené výukové cíle byly v souladu s učebními osnovami. Mluvnické učivo bylo vyvozováno logickým způsobem, procvičování a upevňování učiva byl věnován dostatek času. Při výuce literární výchovy byl časově upřednostněn výklad literární historie na úkor práce s literárním textem. Zkušené učitelky přistupovaly k žákům klidně a trpělivě.

Po stránce metodické byla výuka vedena stereotypním frontálním způsobem, s nedostatečným využitím aktivní, tvořivé práce žáků. Pedagogická práce učitelek postrádala nápaditost, podnětnou motivaci a aktivizaci žáků. Rozvíjení žáků v oblasti sociálních a komunikativních dovedností (spolupráce, vzájemná pomoc, naslouchání a vzájemné porozumění) bylo uplatněno minimálně. Individuální přístup k žákům s vývojovými poruchami učení byl zaznamenán pouze okrajově.

Při výuce byly využity doplňkové učebnice a jazykové příručky. Didaktická technika nebyla použita. Žáci vykazovali znalosti a dovednosti odpovídající věku, nadání a vlastnímu vztahu k předmětu. Byli vstřícní, ochotně plnili požadavky vyučujících. Ve výuce byl pořádek a klidná atmosféra. Je dbáno na úroveň žákovských písemností, domácí úkoly jsou zadávány tradičním způsobem.

Celková úroveň hospitované výuky je hodnocena jako málo kreativní, stereotypní, s citelnými slabými místy.

Výtvarná výchova

Ve sledované výuce bylo zvoleno téma odpovídající dvouhodinové dotaci předmětu. Vhodným motivačním rozhovorem byla podnětna představivost a fantazie žáků, kteří pracovali se zaujetím a chutí. Výsledek jejich tvořivé činnosti byl dokladem již získaných výtvarných dovedností a kreativity. Tvořivý přístup výtvarníka k práci dokazuje i výzdoba tříd a chodeb školy.

Sledovanou výuku lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Fyzika

Výuka proběhla v odborné učebně fyziky. Byla velmi dobře připravená s patřičnou motivací žáků. Při demonstraci vyvozovaného jevu vyučující funkčně využil řady pomůcek a formy jednoduchých pokusů, které žáci prováděli v malých skupinách. Závěry vyvodili žáci sami. Výuka měla rychlé pracovní tempo, žáci byli ukáznění.

Přírodopis

Výuka byla vedena v odborné učebně přírodopisu. Žáci pracovali ve skupinách jak při opakování, tak při vyvození nové látky. Kromě učebnice byly využity i odborné publikace, dostatek přírodnin (horniny, nerosty). Znamky při klasifikaci odpovídaly vědomostem žáků, učitelka známky zdůvodnila. Zvolené vyučovací postupy byly adekvátní věku žáků a práce v hodině postupně většinu žáků zaujala. Do výuky byly vhodně vloženy regionální prvky. Méně aktivním žákům nebyla poskytována v dostatečné míře zpětná vazba.

Zeměpis

V provedení obou sledovaných hodin byly výrazné rozdíly. Výuka v jedné třídě byla zaměřena na opakování učiva. Vyučující nevyužila nástěnnou demonstrační mapu, ačkoliv byla pro práci s daným tématem nezbytná. Písemně položené otázky byly nepromyšlené a zavádějící. Opakování bylo zúženo na dvě méně frekventovaná témata, bylo pro žáky jednotvárné, nemotivující. Zcela chyběla základní orientace na mapě a v opakovací hodině i jakákoliv klasifikace. Aktivita žáků byla minimální, většinu závěrů sdělila vyučující sama. Rovněž projevené znalosti žáků byly malé. Základní didaktické zásady - motivace, pestrost postupů, diferencovaná práce se žáky - chyběly.

Výuka ve druhé třídě se výrazně lišila. Hodina byla dobře připravená i provedená, zastoupeny byly rovnoměrně všechny části klasické hodiny. Výrazná byla motivační část, důraz na přímou práci všech žáků, využití prvků regionálního učiva, ekologie, široký záběr úvodního opakování. Výklad nového učiva byl veden podle připravené osnovy na tabuli. Cenná byla také aktualizace učiva. Aktivita žáků se postupně zvyšovala, někteří prokázali i velmi dobré vědomosti. Ve třídě vládla pracovní atmosféra.

Celkově je možné hodnotit úroveň výuky v bloku přírodovědných předmětů jako průměrnou.

4. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

Řád školy obsahuje ustanovení v souladu s § 15 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole. V části pro žáky je v řádu školy zmíněna Úmluva o právech dítěte jako celek, bez bližší specifikace nebo vysvětlení pro žáky, jaká práva může škola schopna zabezpečit (např. právo vyjádřit svůj názor na všechny záležitosti, které se žáka týkají, právo na ochranu soukromí atd.). Řád rovněž obsahuje ustanovení, jehož plnění není škola schopna zajistit, a které spadá do kompetence rodiny.

Po stránce stylizační je těžiště dokumentu v příkazech a zákazech, žáky neoslovuje. Z hlediska orientace v textu je řazení jednotlivých ustanovení nepřehledné.

Ve škole jsou ustanoveny a do života školy se aktivně zapojují třídní a školní samosprávy žáků. V loňském školním roce někteří žáci sami vymysleli a zorganizovali celou řadu školních soutěží a zábavných akcí, které měly přímý vliv na vytváření pozitivního klimatu školy.

Žáci II. stupně školy vydávají nepravidelně školní časopis. Literárními a výtvarnými pracemi informují o dění ve škole v místním časopisu.

Problémové jevy, které se v průběhu školní docházky objevují, jsou okamžitě řešeny ve spolupráci s výchovným poradcem a zákonnými zástupci příslušných žáků.

V rámci protidrogového programu byla školou využita programová nabídka K-centra v Plzni, která měla v devátých třídách příznivý ohlas. Snahou vedení školy je zapojit do podobných aktivit rodičovskou i ostatní veřejnost.

V průběhu inspekce byli žáci při vyučování i o přestávkách slušní a ukáznění.

Danou oblast lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

5. Hodnocení výchovného poradenství

Na základní škole je ustanovena výchovná poradkyně. Nemá příslušnou kvalifikaci podle Vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Celoroční plán výchovného poradenství je rozpracován do jednotlivých měsíců školního roku a zohledňuje práci s žáky s poruchami učení a chování, s talentovanými žáky i poradenskou činnost pro žáky vycházející.

Dokumentace žáků s vývojovými poruchami učení a chování je vedena přehledně a je zabezpečena proti zneužití. O účinném a odborném vedení žáků se specifickými potřebami je pravidelně jednáno na pedagogických radách.

Rodiče žáků mohou navštívit školu po předchozí domluvě kdykoliv. V průběhu třídních aktivit výchovná poradkyně podává informace rodičům o volbě povolání a zajišťuje jejich setkání se zástupci středních škol, učilišť a pracovníky Úřadu práce Plzeň-jih.

Integrovaní žáci ve škole nejsou.

Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Plzeň-jih je na odpovídající úrovni.

Výchovné poradenství je realizováno na běžné úrovni.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost

V letošním školním roce se vyučují tyto nepovinné předměty: anglický jazyk, sportovní hry, náboženství a sborový zpěv.

Žákům je nabízena mimoškolní činnost v poměrně rozmanité škále zájmových kroužků: výtvarném, přírodopisném, německého jazyka, volejbalovém, sportovním a psaní na stroji.

V loňském školním roce se žáci zapojili do několika olympiád. Nejlepšího umístění dosáhli v matematické olympiádě a v soutěži Mladý historik. Tradicí se stalo pořádání různých druhů sportovních akcí a turnajů.

Žáci jsou nenásilnou formou vedeni k pocitu sounáležitosti se svou obcí a k úctě k jejím tradicím. Pravidelně je konána školní akademie ke Dni matek a kulturní akce pro důchodce v Kasejovicích. K 80. výročí vzniku republiky žáci nacvičili pod vedením ředitele školy kulturní pásma.

Během loňského školního roku uspořádala škola pro žáky několik výletů a exkurzí za poznáním kulturního dědictví regionu.

Další aktivity školy lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení.

Školní družina

Školní družina je zřízena jako součást základní školy. Ve dvou odděleních je zapsáno 72 žáků.

Organizace provozu družiny není v rozporu s počtem zapsaných žáků, jejich bezpečnost je personálně zajištěna.

Oddělení družiny jsou umístěna v budově I. stupně. Pouze jedno oddělení má vlastní prostory vybavené starým, ale funkčním nábytkem.

Vybavení družiny hračkami a pomůckami bylo v průběhu posledních let velmi málo obnovováno, ale neovlivňuje kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti.

Práce školní družiny je plánovaná. Roční plán, který obsahuje rámcové cíle základních oblastí výchovy je rozpracován do týdenních plánů. Tyto jsou variabilní a vytvářejí širokou škálu pestrých aktivit dětí.

Přístup vychovatelek k dětem a jejich kreativita se odráží v organizování nadstandardních celodružinových zájmových činností. Výrazným kladem v práci družiny je i spontánní účast žáků při organizování netradičních aktivit.

Povinná dokumentace školní družiny je vedena v souladu s ustanovením § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech.

Školní družina realizuje mimoškolní výchovně-vzdělávací činnost na nadprůměrné úrovni.

Školní jídelna

Školní jídelna je v budově mateřské školky a zajišťuje stravování pro děti z mateřské školky, žáky základní školy, zaměstnance školy a obecního úřadu. V jídelně se stravuje 200 strávníků. V průběhu inspekce byla jídelna upravená a čistá. Podávané jídlo bylo chutné.

Provoz školní jídelny je standardní.

ZÁVĚRY

Finanční prostředky zřizovatele byly investovány do uvedení vnějších i vnitřních inženýrských sítí školních budov na standardní úroveň, vnitřní zařízení nebylo dlouhodobě inovováno. Celkově jsou materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků odpovídající, ale přežilé.

Ve výuce převládají klasické metody a formy práce. U některých učitelů se projevily nedostatky v pedagogických dovednostech. Činnostní pojetí vyučování je opomíjeno.

Nabídka mimoškolních aktivit pro žáky je pestrá.

Ve školní družině jsou realizovány nadstandardní zájmové činnosti.

V průběhu konání inspekce nebylo zjištěno porušení závazných právních norem.

Podmínky a průběh vzdělávání jsou na průměrné úrovni.

V Plzni dne 30. listopadu 1998

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu Rusnoková v.r.

členové týmu Šimková v.r.

Trmotová v.r.

Havránek v.r.

Přílohy: nejsou

Inspekční zprávu jsem převzal dne 7. prosince 1998

razítko

Podpis ředitele školy Červený v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	8.12.1998	043 114/98-05014
Školský úřad:	8.12.1998	043 115/98-05014